

Kokkola 10.10.2018

Vapo Oy
Yrjönkatu 42
40101 JYVÄSKYLÄ

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO KORVANEVAN TURVETUOTANTOALUEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Vapo Oy on toimittanut 14.6.2018 yhteysviranomaisena toimivalle Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen täydennetyt ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Turvetuotannon aloittaminen Korvanevan turvetuotantoalueella, Jalasjärvi

Hankkeesta vastaava

Vapo Oy, yhteyshenkilönä Martti Patrikainen.

Konsulttina arviointiselostuksen laatimisessa on toiminut Pöyry Finland Oy, yhteyshenkilönä Jarmo Sillanpää.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

YVA-menettelyn tavoitteena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

YVA-menettelyä sovelletaan tässä hankkeessa YVA-asetuksen (713/2006) 6 §:n hankeluettelon kohdan 2) perusteella; luonnonvarojen otto ja käsittely, e) turvetuotanto, kun yhtenäiseksi katsottava tuotantopinta-ala on yli 150 ha. Korvanevan turvetuotantohankkeen kokonaispinta-ala on 305,4 ha.

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa hankevastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiohjelman, jonka tarkoituksena on mm. esittää tiedot laadituista ja suunnitelluista selvityksistä, arvioinnissa käytettävistä menetelmistä sekä hankkeen aikataulusta. Yhteysviranomaisen antaa ohjelmasta lausunnon, jossa tarkastellaan arviointiohjelman sisällöllisten vaatimusten toteutumista sekä huomioidaan ohjelmasta kuulemisaikana annetut lausunnot ja mielipiteet.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankevastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, jossa esitetään tiedot hankkeesta, sen vaihtoehdoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Yhteysviranomaisen antaa

lausunnon arviointiselostuksesta ja sen riittävydestä. YVA-menettely päättyy, kun yhteysviranomaisen toimittama lausuntonsa ja muut kannanotot hankkeesta vastaavalle. Arviointiselostus ja viranomaisen siitä antama lausunto tulee liittää mahdollisiin lupahakemusasiakirjoihin.

Yhteysviranomaisen on todennut Korvanevan turvetuotanto –hankkeen arviointiselostuksesta 1.6.2018 antamassaan lausunnossa, että tehty arviointiselostus ei täytä YVA-asetuksen mukaisia sisällöllisiä vaatimuksia ja tehtyä arviointia tulee täydentää. Nyt käsiteltävänä oleva arviointiselostus koskee täydennettyä selostusta, joka käsitellään saman menettelyn mukaisesti kuin alkuperäinen selostus.

HANKEKUVAUS

Vapo Oy suunnittelee turvetuotannon aloittamista Kurikassa sijaitsevalle 304,5 ha suuruiselle Korvanevan alueelle. Kyseessä on uusi turvetuotantohanke, joka sijoittuu olemassa olevien turvetuotantoalueiden välittömään läheisyyteen osin rajoittuen tuotannossa oleviin tai tuotannosta poistuneisiin tuotantokenttiin. Alue sijaitsee entisen Jalasjärven kunnan alueella noin 6,5 km Jalasjärven kirkonkylältä lounaaseen Kauhajoen kaupungin rajalla.

Korvanevan tuotantoalueen tarkoituksena on korvata tuotannosta poistunutta ja poistuvaa tuotantoalaa sekä mahdollistaa käytössä olevalta tuotantoalalta tuotettavan polttoraaka-aineen kuljettaminen eri käyttökohteisiin tarkoituksenmukaisella tavalla. Korvanevalla tuotetaan pääasiassa turvetta energiakäyttöön, mutta alkuvaiheessa tuotetaan myös ympäristöturvetta. Hankkeen tarkoituksena on turvata energiaturpeen tuotanto ja varmistaa osaltaan energian ja lämmön katkeamaton tuotanto lähialueen voimalaitoksilla.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkasteltavat vaihtoehdot

Tarkasteltaviin vaihtoehtoihin on lisätty toinen toteutusvaihtoehto (VE2) niin että arvioinnissa tarkastellaan kahta hankkeen toteutusvaihtoehtoa (VE1 ja VE2) sekä ns. nollavaihtoehtoa (VE0) seuraavasti:

Vaihtoehto VE0: Korvanevan hanketta ei toteuteta ja alue säilyy nykyisessä tilassa.

Vaihtoehto VE1: koko 305,4 hehtaarin alue otetaan turvetuotantoon. Ympäristöturpeen tuotanto on 85 000 m³ ja jyrsinpolttoturpeen 142 000 m² vuodessa. Turpeen kuljetus suuntautuu pääasiassa Seinäjoelle. Vuosittainen kuljetusmäärä on noin 1020 rekkakuormaa.

Vaihtoehto VE2: Korvanevan metsäojitetut alueet (229,9 ha) otetaan turvetuotantoon. Ojittamattomat alueet (82,5 ha) jäävät turvetuotannon ulkopuolelle. Ympäristöturpeen tuotanto on 62 000 m³ ja jyrsinpolttoturpeen 103 000 m² vuodessa. Turpeen kuljetus suuntautuu pääasiassa Seinäjoelle. Vuosittainen kuljetusmäärä on noin 741 rekkakuormaa.

ARVIINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Kuulutus on julkaistu Ilkka –lehdessä. Kuulutus ja arviointiselostus ovat olleet nähtävillä 25.6.–23.8.2018 Kurikan (Kärkytie 1, Kurikka) ja Kauhajoen (Hallintoaukio, Kauhajoki) kaupungeissa. Lisäksi kuulutus ja arviointiselostus ovat olleet yleisön nähtävillä kuulutusajan Jalasjärven palvelupisteessä (Kirkkotie 4, Jalasjärvi), Kurikan pääkirjastossa (Seurapuistikko 2, Kurikka), Jalasjärven kirjastossa (Keskustie 24, Jalasjärvi) ja Kauhajoen kaupunginkirjastossa

(Prännärintie 2 C, Hallintoaukio, Kauhajoki) sekä sähköisenä internet-sivuilla www.ymparisto.fi/korvanevaturveYVA.

Arviointiselostusta koskeva kaikille avoin yleisötilaisuus on pidetty 5.7.2018 Jalasjärvi-talolla osoitteessa Kirkkotie 4, Jalasjärvi. Yleisötilaisuudessa oli 6 osallistujaa.

Lausunnot arviointiselostuksesta pyydettiin seuraavilta: Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, Jalasjärven luontoyhdistys Luhurikka ry, Jalasjärven riistanhoitoyhdistys, JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä/ Ympäristöterveydenhuolto, Kauhajoen kaupunki ja ympäristölautakunta, Kurikan kaupunki ja ympäristölautakunta, Liikennevirasto, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Luonnonvarakeskus, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Metsähallitus Pohjanmaan, Luontopalvelut, Museovirasto, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry, Suomen metsäkeskus, julkiset palvelut, Suomen riistakeskus, Pohjanmaa, Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä, Suomenselän lintutieteellinen yhdistys, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Kalatalous.

Lisäksi pyydettiin kommentit Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Alueiden käyttö- ja vesihuolto-, Luonnonsuojelu-, Vesistö- ja Ympäristönsuojeluyksiköistä sekä Liikenne ja infrastruktuuri - ja Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueilta.

YHTEENVETO SAAPUNEISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Yhteysviranomaiselle on toimitettu yhteensä 10 lausuntoa ja asiantuntijakomenttia. Mielipiteitä ei ole jätetty.

Alla esitetään lyhennelmät arviointiselostuksesta saaduista lausunnoista ja kommenteista.

Etelä-Pohjanmaan liitto

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on huomioitu hyvin Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavatilanne. Vaihemaakuntakaavan III valmistelun osalta ollaan parhaillaan kaavan ehdotusvaiheessa. Ehdotuksessa on Korvanevan hankealueen soille osoitettu alueen erityisominaisuutta kuvaava turvetuotantoon soveltuvan alueen merkintä. Kaavassa suot ovat nimillä Kontioneva (21040), Iso Korvaneva (21026) ja Kettuneva (21121). Kaavaehdotukseen turvetuotantoon soveltuville alueille annettua suunnittelumääräystä on päivitetty muotoon:

Turvetuotantoon soveltuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon turvetuotannon vaikutukset asutukseen. Alueen käyttöönoton suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen siten, että turvetuotanto osaltaan ottaa huomioon vesienhoidon toimenpideohjelmassa asetetut tavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Suunnittelussa on huomioitava tuotantoalueiden yhteisvaikutukset vesistöihin ja tarvittaessa vaiheistettava tuotantoa huomioiden alapuolisten vesistöjen tila. Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee selvittää happamien sulfaattimaiden esiintyminen ja suunniteltava tuotanto siten, ettei se aiheuta merkittävää hapanta huuhtoumaa.

Lisäksi Korvanevan hankealue sijoittuu Jalasjoen (42.04) ja Mustajoen (42.05) valuma-alueille, jolle on kaavaehdotuksessa annettu suunnittelumääräys, jonka mukaisesti turvetuotannon vesiensuojelumenetelmiin ja tuotannon vaiheistukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kaavaehdotusta tullaan tarvittaessa tarkistamaan viranomaisilta saadun palautteen pohjalta, minkä jälkeen se tullaan asettamaan julkisesti nähtäville.

Hankkeen toteutusvaihtoehdot VE1 ja VE2 noudattavat Etelä-Pohjanmaan voimassa olevassa maakuntakaavassa (2005) Kyrönjoen valuma-alueelle annettua suunnittelumääräystä, jonka mukaan turvetuotannon suunnittelussa on huomioitava, että vesistöalueiden kokonaiskuormitus pysyy vuoden 2005 tasolla. Hankkeessa korvataan alueelta poistunutta tai poistuvaa tuotantoalaa ja hankkeessa esitetty vesienkäsitteilymenetelmä on Kyrönjoen alueen vesienhoidon toimenpideohjelman (2016–2021) mukaan merkittävästi vesiensuojelun tasoa parantava vesiensuojelutekniikka.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden osalta Etelä-Pohjanmaan liitto täydentää, että uudet tavoitteet ovat astuneet voimaan 14.12.2017 ja ne poikkeavat mm. soiden käytön osalta entisistä tavoitteista.

Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos

Pelastusviranomaisella ei ole huomautettavaa arviointiselostuksesta. Laajennukset sijoittuvat olemassa olevien turvetuotantoalueiden viereen, nykyiseen tieverkostoon tukeutuen. Suunnitellut sammutusvesialtaat on merkitty suunnitelmiin.

Alueelle on sijoittumassa myös aiemmin luvittua tuulivoimaa, mutta sen edellyttämiä suojaetäisyysvaatimuksia (25 m) ei olla näiden laajennusten myötä allittamassa.

Kurikan kaupungin ympäristölautakunta

Arviointiselostuksen täydennyksessä on tarkennettu kattavasti lausunnoissa pyydettyjä asioita. Vaihtoehdon VE2 tarkastelu antaa monipuolisemman näkökulman hankkeen vaikutuksista. Ojittamaton suoalue jää vaihtoehdossa VE2 loholla L17 saarroksiin turvetuotantoalueen sisään, joskin ympäröivät tuotantoalat eivät ole kovin suuria. Ojittamattoman suoalueen elinympäristö olisi paremmin eliöiden käytettävissä, mikäli se olisi suorassa yhteydessä muuhun ympäristöön ilman tuotantoaluetta siinä välissä.

Alueella ei ole täydennetyt arviointiselostuksen mukaan suojeltuja luontotyyppisiä. Alueen muokkaaminen tuotantoalueeksi muuttaa voimakkaasti luontoa, vaikka itse luontotyyppi ei olisi suojeltu. Ojittamattoman suon muokkaaminen aiheuttaa enemmän muutoksia myös ympäröivässä luonnossa kuin ojitetun suon muokkaaminen tuotantoalueeksi.

Uhanalaisia vaarantuneita ja silmällä pidettäviä lintulajeja, joista osa on määritelty suolajeiksi, esiintyy hankealueella. Tällaisille lajeille olisi hyvä säilyttää suotuisat elinympäristöt. Alueella tavattiin myös erittäin uhanalaista suovenhokas suoperhoslajia, jonka esiintymispaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä, ellei siihen saa poikkeuslupaa. Esiintymisalueet keskittyivät ojittamattomille suoalueille, jotka on jätetty vaihtoehdon VE2 tuotantoalueen ulkopuolelle.

Pintavesiin aiheutuvat kuormitukset lisääntyvät vaihtoehdossa VE1 karkeasti arvioituna noin kolminkertaisiksi nykytilanteeseen VE0 verrattuna ja vaihtoehdossa VE2 noin kaksinkertaiseksi, vaikka vaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä ei ole yhtä suurta eroa pinta-aloja verratessa. Ojittamaton suo aiheuttaa merkittävästi vähemmän kuormitusta kuin ojitettu suo. Kyrönjoen valuma-alueella ei maakuntakaavan turvetuotannon suunnittelumääräyksen II mukaan saa lisätä kokonaiskuormitusta vuoden 2005 tasosta. Tuotannosta poistuneiden ja poistuvien tuotantoalojen pinta-aloja ei voi suoraan siirtää uusien tuotantoalueiden käyttöön, sillä tuotannosta poistuneet alueet kuormittavat joitakin vuosia enemmän vesistöjä kuin esimerkiksi metsäojitettu suo. Hankealueen vesistöt ovat vahvasti kuormittuneita, esimerkiksi

Jalasjoen ekologinen tila on välttävä. Näissä vesistöissä on tavoitteena vähentää merkittävästi kuormitusta, jotta niiden ekologinen tila saadaan parannettua. Turvetuotannon lisääminen ei vähennä vesistöjen kuormitusta, vaikka lisäyksen on arvioitu olevan vähäinen. Vesistöissä elävien kalojen ja rapujen elinolot eivät vaikuta olevan kovin hyvät, eivätkä ole parantuneet selvitysten perusteella. Uuden turvetuotannon aiheuttamat päästöt eivät paranna vesieläinten elinoloja.

Täydennetyt arviointiselostuksen mukaan turvetuotannon aloittaminen vaihtoehdon VE1 mukaisesti aiheuttaa merkittävästi haitallisempia vaikutuksia kuin vaihtoehto VE2. Vaihtoehto VE0 olisi ympäröivälle luonnolle paras. Vaihtoehdossa VE2 otetaan huomioon alueen uhanalaiset eliölajit sekä niiden elinympäristöt ja haitallisia ympäristövaikutuksia vähennetään vaihtoehtoon VE1 nähden. Lohkolla 17 sijaitsevan ojittamattoman suoalueen olisi hyvä sijaita suoraan yhteydessä ympäröivään luontoon, eikä keskellä tuotantoaluetta.

Liikennevirasto

Liikenneviraston näkemyksen mukaan YVA-selostuksen liikennevaikutusten arviointi on toteutettu riittävällä tasolla. YVA-selostuksessa on käytetty vuoden 2016 liikennemäärätietoja. Vuoden 2017 tiedot ovat saatavilla Liikenneviraston nettisivuilta. Ero vuoden 2016 ja 2017 liikennemäärissä on kuitenkin pieni, joten asialla ei ole merkittävää vaikutusta liikennevaikutusten arvioinnin tuloksiin.

Museovirasto

Museovirasto on todennut aiemmassa lausunnossaan, että turvetuotantoalueen läheisyydessä sijaitsee useita metsänkäyttöön liittyviä muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Tiedot muinaisjäännöksistä ja kulttuuriperintökohteista perustuvat vuonna 2015 tehtyyn muinaisjäänösinventointiin.

Arviointiselostuksen luvussa 7 todetaan, ettei turvetuotannolla ole vaikutuksia lähiympäristössä sijaiseviin muinaisjäännöksiin, joita on esitelty sivulla 50 ja sivun 51 kartassa. Kuvatekstiä sivulla 51 voidaan tarkentaa seuraavasti: Korvanevan hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat *kiinteät muinaisjäänösikohteet*. Myös karttamerkin tulisi olla *kiinteä muinaisjäänös* (ei kulttuuriperintökohde). Sivulla 50 olevaa tekstiä pyydetään muutamaan seuraavasti: Korvanevan läheisyydessä sijaitsee neljä tervahautaa sekä tervapirtti, jotka ovat *kiinteitä muinaisjäännöksiä*. Sivun 52 tekstistä ehdotetaan poistettavaksi lause: *Lähimmät muinaismuistokohteet sijaitsevat noin 3–4 km päässä suunnitellusta tuotantoalueesta*.

Varsinais-Suomen ELY-keskus / kalatalousviranomainen

Kalatalousviranomainen katsoo, ettei Korvanevan turvetuotantoalueen kalataloudellisia vaikutuksia ole edelleenkään selvitetty riittävän kattavasti. Täydennetyssä arviointiselostuksessa esitettyjen koekalastustulosten perusteella Jalasjoen kalasto koostui vuonna 2012 kivenuoliaisesta, kivisimpusta, mateesta, hauesta, salakasta, lahnasta ja särjestä. Jalasjärven vastaavasti ahvenesta, kuhasta, kiiskestä, hauesta, salakasta, lahnasta ja särjestä. Kuitenkin vapaa-ajankalastajien vuoden 2012 kalastusta koskeneen tiedustelun perusteella Jalasjoesta saatiin saaliiksi myös ahventa, kiiskeä, haukea, taimenta ja kirjolohta, Jalasjärvestä vastaavasti myös siikaa ja kirjolohta (Sundell 2014). Varsinkin harvalukuisten lohikalojen esiintyminen koekalastussaaliissa on varsin epätodennäköistä, eikä niiden koekalastussaaliista puuttumisen perusteella voida siten tehdä luotettavaa johtopäätöstä lajien

esiintymisestä vesistöissä. Kalataloushallinnon istutusrekisterin mukaan Jalasjokeen tai Jalasjärveen ollaan edellä mainituista lajeista istutettu kuhaa, siikaa ja kirjolohta, muttei taimenta, mikä viittaa taimenten vaeltaneen vesialueille muualta, ilmeisesti juuri kalatalousviranomaisen edellisessä asiaa koskevassa lausunnossaan mainitsemilta hankealueen yläpuolisilta vesistönsilta, joilla tapahtuu taimenen luontaista lisääntymistä. Korvanevan turvetuotantoalueen vaikutusalueen voidaan siten katsoa olevan erittäin uhanalaiseksi luokitellun taimenen sisävesikannan elinaluetta.

Edellä mainitun kuormituksen suhteen herkimpien vaikutusvesistöissä harvalukuisina esiintyvien lohikalojen esiintymisen huomiotta jättämisen vuoksi ei arviointiselostuksen vaikutusarvio anna kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan täysin kattavaa kuvaa hankkeen vaikutuksista alueen kalastolle. Arviointiselostuksessa kuitenkin mainitaan, että alapuolisen vesistön kalastosta ja kalastuksesta oli saatavilla hyvin ajantasaista tietoa, mistä johtuen vaikutusarvioon ei sisälly merkittäviä epävarmuuksia. Korvanevan turvetuotannosta aiheutuva kuormitus heikentää lohikalojen osalta sekä luontaisia kantoja että vesistöön tehtävien istutusten tuloksellisuutta.

Se tosiasia, että Jukaluoman ja Pettuluoman koekalastuksissa ei viime vuosina juuri ole saatu kaloja, heijastaa purojen valuma-alueiden intensiivistä maankäyttöä. Ainakin Pettuluomassa on esiintynyt taimenta vielä 2000-luvun alussa, minkä jälkeen maankäytön tehostuminen on ilmeisesti hävittänyt lajin purosta. Jotta laji olisi mahdollista palauttaa puroon, tulisi valuma-alueen kuormitusta vähentää ja valumaa tasata huomattavasti. Jossain vaiheessa valuma-alueen maankäytön tehostamiselle tulisi asettaa yläraja, jolloin taimenen elinmahdollisuudet purossa olisi turvattu. Koska valuma-alueella harjoitettavaa maa- ja metsätaloutta ei nykyisen lainsäädännön perusteella ole juuri mahdollista rajoittaa, on esimerkiksi kalojen elinolosuhteiden heikkenemiseen käytännössä mahdollista vaikuttaa maankäytön osalta lähinnä turvetuotannon lupaharkinnassa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / luonnonsuojeluyksikkö

Ottaen huomioon hankealueen sijainti ja sen luonne, voidaan tehtyjä luontoselvityksiä ja niiden täydennyksiä pitää riittävinä. Selvitysten pohjalta tehdyt johtopäätökset ovat asianmukaisia ja perusteltuja.

Alueelta tehdyssä pesimälinnustoselvityksessä havaittiin 39 pesimälajia, joista 12 on suojelullisesti huomionarvoisia. Nämä huomionarvoiset lajit esiintyvät pääasiassa hankealueen avosoilla so. ojitamattomilla suoalueilla.

Vaihtoehdossa VE2 lintujen pesimäympäristö muuttuu merkittävästi noin 223 hehtaarin alalta, mutta muutos koskisi lähinnä alueen nuoria metsiä ja vaikutukset keskittyisivät etupäässä metsän yleislajeihin eikä samassa määrin suojelullisesti huomionarvoisiin lajeihin tai tyyppillisiin suolajeihin. Esimerkiksi alueelle jäisi hieman enemmän riekolle soveltuvaa elinympäristöä.

Uhanalaisista suoperhosista huomionarvoisin on erittäin uhanalainen suovenhokas, jonka kaksi esiintymäpaikkaa tuhoutuisivat vaihtoehdon VE1 toteutuessa. Hankevaihtoehdossa VE2 ojitamattomat suoalueet jäävät tuotantosuunnitelmien ulkopuolelle, jolloin suovenhokkaan ja muiden alueella esiintyvien uhanalaisten suoperhosten esiintymisalueet säilyvät.

Edellä olevan perusteella luontoympäristön kannalta suositeltavin vaihtoehto hankkeen toteutuksessa on hankevaihtoehto VE2, jolloin voidaan välttyä merkittävilta luonnonsuojellisesti kielteisiltä vaikutuksilta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / liikenne –vastuualue

Liikenteelliset vaikutukset on arvioitu selostuksessa riittävästi. Liikennevastuualueella ei ole huomautettavaa tehdystä arvioinnista.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / vesihuoltoryhmä

Olemassa olevan geologisen aineiston perusteella happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on alueella hyvin pieni. Karkeasti ottaen happamia sulfaattimaita esiintyy Suomen rannikkoalueilla Pohjois-Suomessa noin 100 metrin ja Etelä-Suomessa noin 40 metrin korkeuskäyrän alapuolella. Hankealueella suon pinta on noin tasolla +131...+145. Happamien sulfaattimaiden osalta ei selostuksessa ennakoida aiheutuvan ongelmia.

Lähimmät pohjavesialueet ovat Koivuniemi (1023227), jonka pääsijaitikunta on Kauhajoki ja Venesmäenkalio (1016452) Kurikassa. Koivuniemi sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä suunnitellusta turvetuotantoalueesta ja Venesmäenkalio noin kuuden kilometrin etäisyydellä. Vaikutuksia hankkeesta ei pohjavesialueisiin selostuksen mukaan ole. Kuivatusvesien johtamisreiteillä tai niiden läheisyydessä ei ole pohjavesialueita.

Lähin asutus sijaitsee noin 1,5-2 km etäisyydellä laajennusalueesta, Korvajärven rannalla. Olemassa oleva tuotanto kuitenkin sijoittuu lähimmillään noin 250 m etäisyydelle Korvajärven rannan kiinteistöistä. Aikaisemmin valmistuneen YVA-ohjelman mukaan alueen kiinteistöjen kaivotilanteesta ei ole tutkimustietoa. Korvajärven pohjoisrannalla olevien kiinteistöjen talousvesikaivot tulee kartoittaa ja olemassa olevan tuotannon sekä suunnitellun laajennuksen yhteisvaikutukset Korvajärven rannalla mahdollisesti sijaitseviin talousvesikaivoihin on arvioitava YVA-selostusvaiheessa. Tämä vesihuoltoryhmän vaatimus hankkeen YVA-ohjelma vaiheessa ei ole toteutunut.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus / ympäristönsuojeluyksikkö

Arviointiselostuksessa todetaan, että alle 10 ha tuotantoalueiden pinta-alat ja kuormitukset todennäköisesti pienenevät ja Korvanen lähiympäristön tuotantoalueilta ennustetaan poistuvan tuotannosta vuoteen 2024 mennessä 362 ha, jolloin vaihtoehdossa VE0 turvetuotannon päästöt ja vesistövaikutukset tulevat pienenevän alueella. Turvetuotannosta poistuneet alueet siirtyvät suurelta osin maatalouskäyttöön, mikä ei lopeta alueiden aiheuttamaa vesistökuormitusta.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hankekuvaus

Arviointiselostuksen hankekuvauksessa on esitetty tiedot hankevastaavasta sekä hankkeen tarkoitus, sijainti ja aikataulu. Hankkeen tekninen kuvaus on esitetty erillisenä kappaleena. Teknisessä kuvauksessa on esitetty hankkeen elinkaari huomioon ottaen hankkeen eri vaihteissa kuten kuntoonpano-, tuotanto- ja jälkikäyttövaiheissa tehtävät toimenpiteet, vesienkäsittelymenetelmät, kemikaalien ja polttoaineiden varastointi ja jätteiden käsittely.

Tuotannon on arvioitu kestävän molemmissa vaihtoehdoissa 20 vuotta. Vaihtoehdossa VE1 tuotantoalue muodostuu kahdeksasta tuotantolohkosta, joiden tuotantoala on 283,0 ha ja auma-alueiden 22,4 ha. Vaihtoehdossa VE2 tuotantoala muodostuu myös kahdeksasta tuotantolohkosta, mutta tuotantoalasta on rajattu pois ojittamattomia suoalueita 82,5 ha. Hankekuvauksen mukaan lohkon 17 etelä- ja lounaisosat ja siihen rajautuva lohko 19 muotoutuvat vaihtoehdossa VE2 niin kapeiksi, pienialaisiksi ja muista alueista irrallisiksi, että tuotanto kulkuyhteyksineen ei ole lohkoilla taloudellisesti kannattavaa.

Tuotantoalueiden kuivatusvedet johdetaan kahdelle ojittamattomalle suolle perustettavalle pintavalutuskentälle (PVK4 ja PVK5). Pintavalutuskentän PVK5 pinta-ala on 9,0 ha ja pintavalutuskentän PVK4 12,0 ha. Pintavalutuskentältä PVK5 vedet johdetaan Jukaluoman ja Jalasjärven kautta Jalasjokeen ja pintavalutuskentältä PVK4 Ämmälouman ja Pettuluoman kautta Jalasjokeen. Jalasjoesta vedet kulkeutuvat edelleen Kyrönjokeen.

Yhteysviranomaisen pitää hankkeen kuvausta riittävänä. Tuotantoalueet ja kuivatusvesin johtaminen on esitetty selkeiden karttojen avulla.

Hankevaihtoehtojen käsittely

Yhteysviranomaisen on aikaisemmasta arviointiselostuksesta antamassaan lausunnossa edellyttänyt lisäämään vesiensuojelullisten ja luonnonsuojelullisten seikkojen kannalta vaihtoehtotarkasteluun vaihtoehdon, jossa on mukana pelkästään ojitetut alueet. Arviointiselostukseen on otettu mukaan yhteysviranomaisen edellyttämä vaihtoehto (VE2).

Arviointiselostuksessa on vertailtu vaikutuskohdittain vaihtoehtojen VE1 ja VE2 eroavuuksia ja niiden merkittävyyttä sekä esitetty vaihtoehdon VE0 vaikutukset. Vaihtoehtojen käsittely on esitetty asianmukaisesti.

Liittyminen muihin hankkeisiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin

Selostuksessa on huomioitu valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet ja Kyrönjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma yhteysviranomaisen aikaisemmasta arviointiselostuksesta antamassa lausunnossa edellytetyn mukaisesti. Lisäksi selostuksessa on arvioitu hankkeen tavoitteita suhteessa mm. kansalliseen soiden ja turvemaiden strategiaan, vesipolitiikan puitedirektiiviin sekä alueellisiin ympäristöä, ilmastoa ja vesienhoitoa koskeviin ohjelmiin ja strategioihin.

Hankkeen edellyttämät luvat, päätökset ja suunnitelmat

Arviointiselostuksessa on esitetty hankkeen edellyttämät luvat ja suunnitelmat. Hankkeen käynnistäminen edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa sekä pelastuslain mukaisen pelastussuunnitelman. Hanke ei vaadi vesilain mukaista lupaa tai kaavaa, mutta Rustarin tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksessa alue on merkitty turvetuotantoalueeksi.

YVA-menettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty tai sovitettu yhteen muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

Arviointimenettelyn ja osallistumisen järjestäminen

Hankkeen YVA-menettely sekä siihen liittyvä osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty YVA-lain ja –asetuksen edellyttämällä tavalla.

Arvioitavat vaikutukset, vaikutusalueet ja vaikutusten merkittävyyden arviointi

Arvioinnissa on tarkasteltu alueen kuntoonpanon, tuotannon ja jälkikäytön aikaisia ympäristövaikutuksia. Merkittävimmiksi hankkeen aiheuttamiksi ympäristövaikutuksiksi on tunnistettu vaikutukset vesistöihin, ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja alueen virkistyskäyttöön sekä muiden tuotantoalueiden kanssa syntyvät yhteisvaikutukset. Arviointi on toteutettu pääosin asiantuntija-arviona käyttäen hyväksi tehtyjä tutkimuksia ja selvityksiä sekä alueelta olemassa olevaa tietoa. Hankkeen yhteydessä on tehty mm. suoperhosselvitys, muuttolinnustoselvitys, metsästäjähaastattelu sekä koekalastus Korvanevan alapuolisissa vesistöissä.

Tarkastelualueen laajuus riippuu tarkasteltavasta ympäristövaikutuksesta. Alueet on esitetty vaikutuskohdittain selkeästi tekstin ja kartan avulla. Vaikutusten merkittävyyttä on arvioitu kvalitatiivisen vertailutaulukon avulla. Arvioinnissa on esitetty vaikutuskohdittain ympäristön nykytila, arviointimenetelmät ja epävarmuustekijät, hankkeen vaikutukset ja niiden merkittävyys sekä merkittävyyden suuruus seitsemänportaisen luokituksen avulla. Vaikutusten merkittävyyden määrittäminen ja tiettyyn suuruusluokkaan päätyminen jää edelleen epäselväksi, kuten yhteysviranomaisen on jo aikaisemmassa lausunnossaan todennut.

Arviointimenetelmät ja epävarmuustekijät

Arviointimenetelmät ja arviointia heikentävät epävarmuustekijät on esitetty vaikutuskohdittain.

Pöly- ja melupäästöjen sekä ilmastovaikutusten arvioihin on todettu liittyvän epävarmuustekijöitä, koska arviot perustuvat aikaisempiin tutkimuksiin. Suoperhonselvityksen osalta on todettu, että käytetyllä menetelmällä ei olla tavoitettu koko lajistoa kattavasti. Muilta osin merkittäviä epävarmuustekijöitä ei arvioida vaikutusarvioihin liittyvän.

Haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisy ja lieventäminen

Arviointiselostuksessa on esitetty haitallisten ympäristövaikutusten lieventämiseksi tehtäviä toimenpiteitä mm. toiminnasta syntyvien pölyhaittojen ja vesistövaikutusten sekä palo- ja patoturvallisuuden osalta. Lieventämistoimenpiteet on esitetty selkeästi ja niitä voidaan pitää toteutuskelpoisina. Esitettyjen toimenpiteiden tehokkuutta ei ole arvioitu, joten yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen jatkotyössä tulee kiinnittää huomioita esitettyjen lieventämiskeinojen käyttöönottoon ja niiden riittävyteen.

Vaikutukset maankäyttöön, asutukseen, rakennettuun ympäristöön ja elinkeinoihin

Voimassa olevassa maakuntakaavassa Korvanevan alueelle ei ole osoitettu aluevarausta. Tuotantoalue sijoittuu kaavassa vyöhykkeelle tt-2, jolloin suunnittelumääräysten mukaan turvetuotannon suunnittelussa on huomioitava vesistövaikutukset siten että kokonaiskuormitus pysyy nykyisellä tasolla. Valmisteilla olevassa vaihemaakuntakaavassa III, jonka tavoitteena on osoittaa turvetuotanto- ja suojelualueet, Korvanevan alue sijoittuu turvetuotantoon soveltuvalla alueella (tu-1). Turvetuotantoalueiden läheisyyteen suunnitteilla olevan Rustarin tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksessa Korvanevan alueet on esitetty turvetuotantoalueeksi.

Tuotantoalueen läheisyydessä ei ole asutusta tai virkistyskohteita. Lähimpään vakituiseen asuntoon ja vapaa-ajanasuntoon on etäisyyttä 1,5 km. Tuotantoalueen ei arvioida vaikuttavan suoraan alueen muihin maankäyttömuotoihin tai asutukseen, mutta hankkeesta aiheutuva

vesistön ravinne- ja kiintoainekuormitus saattaa heikentää Jukaluoman ja Pettuluoman varrella olevien asuntojen vesistön käyttömahdollisuuksia. Hankkeen vaikutukset työllisyyteen ja elinkeinoihin on arvioitu positiivisiksi.

Yhteysviranomaisen pitää tehtyä arviointia riittävänä.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Hankkeen vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön on arvioitu vähäisiksi. Korvanevan läheisyydessä sijaitsee neljä tervahautaa ja tervapirtti, jotka on luokiteltu kiinteiksi muinaisjäänöksiksi, mutta hankkeella ei arvioida olevan niihin vaikutusta. Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse maisemallisesti tärkeitä kohteita.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että hankkeen jatkotyössä tulee huomioida kiinteiden muinaisjäänösten osalta oikeat kirjaukset Museoviraston lausunnon mukaisesti.

Vaikutukset liikenteeseen

Arviointiselostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia liikennemääriin ja pakokaasupäästöihin. Arvion mukaan vaikutukset ovat vähäiset. Turpeen kuljetusmääräksi vaihtoehdossa VE1 on arvioitu 1 020 rekkakuljetusta ja vaihtoehdossa VE2 740 kuljetusta vuodessa. Pääosa kuljetuksista suuntautuu Seinäjoelle, jonka kuljetusreitillä raskaan liikenteen kasvu on kaikilla tieosuuksilla alle 6 %. Kuljetusreitin varrella ei ole häiriintyviä kohteita kuten kouluja tai päiväkoteja. Suurimmat kilomääräiset pakokaasupäästöt aiheutuvat hiilidioksidista ja typen oksideista. Molemmissa toteutusvaihtoehdoissa kaikki päästöjen osuudet Kurikan tiili liikenteen päästöistä jäävät selvästi alle 1 %.

Yhteysviranomaisen pitää tehtyä arviointia riittävänä.

Vaikutukset ilmastoon, ilmanlaatuun ja meluun

Korvanevan tuotantoalueen läheisyydessä ei sijaitse asutusta tai häiriintyviä kohteita, joten alueelle ei ole tehty varsinaisia pöly- ja melumallinnuksia vaan arviointi on perustunut olemassa olevaan tarkkailuaineistoon ja tutkimustuloksiin.

Tehdyn arvioinnin perusteella tuotannosta ei aiheudu melu- tai pölyhaittaa asutukselle. Tuotantovaiheen vuosittaiset kasvihuonepäästöt on arvioitu vaihtoehdossa VE1 2,7-kertaiseksi ja vaihtoehdossa VE2 2,4-kertaiseksi nykytilanteeseen verrattuna. Jälkikäyttövaiheessa alueen on arvioitu toimivan kasvihuonekaasunieluna.

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse häiriintyviä kohteita, joten yhteysviranomaisen pitää tehtyä arviointia riittävänä.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eläimistöön, linnustoon ja suojelualueisiin

Yhteysviranomaisen on aikaisemmasta arviointiselostuksesta antamassaan lausunnossa edellyttänyt, että linnuston ja perhosten osalta tulee suorittaa kattavamman aikavälin seuranta.

Vaikutukset linnustoon on arvioitu vuonna 2013 tehdyn pesimälinnustonselvityksen ja syksyllä 2015 ja keväällä 2016 tehtyjen muuttolintuselvityksen sekä hankealueen kanssa osittain päällekkäin sijaitsevan Rustarin tuulivoimapuiston alueelle keväällä - kesällä 2015 tehdyn pesimä- ja muuttolintuselvityksen perusteella. Suoperhosia on selvitetty kesinä 2015 ja 2017.

Arviointiselostuksen mukaan hankealueella ei ole uhanalaisia tai muuten huomioitavia kasvilajeja tai luontotyyppisiä, joten hankkeen vaikutusten luonnon monimuotoisuuteen on arvioitu jäävän vähäiseksi. Vaihtoehdossa VE1 alueen kasvillisuus ja luontotyypit häviävät kokonaan ja vaihtoehdossa VE2 ojitettavien alueiden kasvillisuuteen ja luontotyyppisiin vaikuttaa ympäröivistä ojituksista aiheutuva kuivattava vaikutus ja sitä kautta metsittyminen.

Merkittävimpien linnustovaikutusten on arvioitu aiheutuvan elinympäristön häviämisestä. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti suolajien kuten riekon, taivaanvuohen ja liron elinympäristöihin. Alueella levähtävä ja sen yli muuttava linnusto on vähäistä ja kokonaisuutena linnustovaikutukset on arvioitu vähäiseksi sekä pesimä- että muuttolinnuston osalta.

Tehtyjen perhosselvitysten mukaan hankealueeseen kuuluvilla ojitettavilla suoalueilla esiintyy uhanalaisia, silmällä pidettäviä perhoslajeja, joista yksi on erityisesti suojeltu, erittäin uhanalainen suovenhokas. Vaihtoehdossa VE1 suovenhokkaan ja muiden näillä alueilla esiintyvien perhoslajien esiintymisalueet häviävät kun taas vaihtoehdossa VE2 esiintymisalueet säilyvät. Suoventuon suojelutason ei katsota hankkeen vaikutuksesta merkittävästi heikentyvän, koska lajin arvioidaan olevan Etelä-Pohjanmaalla elinvoimainen ja suojelutason vähintään kohtuullinen. Suojelualueisiin hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia.

ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on katsonut, että tehdyt luontoselvitykset ja niiden täydennykset ovat riittävät ja tehdyt johtopäätökset ovat asianmukaisia ja perusteltuja. Yhteysviranomaisen yhtyy luonnonsuojeluyksikön näkemykseen, mutta muistuttaa, että hankkeen jatkotyössä tulee huomioida suoventuon elinympäristöjen säilyttämistä koskevat lainsäädännölliset vaatimukset.

Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen

Hankkeella on vaikutuksia maaperään, koska hankkeessa hyödynnetään turvekerros. Vaikutuksia kallioperään hankkeella ei ole. Todennäköisyys happamien sulfaattimaiden tai mustaliuskealueiden esiintymiseen alueella on arvioitu pieneksi.

Arviointiselostuksen mukaan hankealueen läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita, kaivoja tai lähteitä. Vaikutukset pohjavesiolosuhteisiin ulottuvat arvion mukaan vain tuotantoalueelle ja sen välittömään läheisyyteen. Lähin asutus sijaitsee 1,5 kilometrin etäisyydellä ja lähin vedenotamo noin 1,7 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Hankkeen itäpuolella sijaitsevaan lähteeseen ei arvioida aiheutuvan myöskään vaikutuksia, koska hankealue ei kuulu lähteen valuma-alueeseen.

Arviointiselostuksen mukaan hankkeella ei ole pohjavesivaikutuksia Korvajärven kiinteistöjen alueelle, koska hankealueen ja kiinteistöjen välillä sijaitsee olemassa olevaa tuotantoa ja alueet sijaitsevat eri valuma-alueilla. ELY-keskuksen pohjavesiryhmä on kuitenkin katsonut tarpeelliseksi selvittää hankkeen ja sen läheisyydessä olevan nykyisen tuotantoalueen yhteisvaikutukset Korvajärven rannalla mahdollisesti sijaitseviin talousvesikaivoihin. Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen jatkotyössä tulee ottaa huomioon hankkeen ja sen ympärillä sijaitsevien tuotantoalueiden yhteisvaikutukset Koirajärven alueen pohjaveden talousvesikaivoihin.

Vaikutukset pintavesiin, kalastoon ja kalastukseen

Hankkeen vesistövaikutukset on arvioitu olevan suurimmillaan kuntoonpanovaiheen aikana. Tuotantovaiheen aikaiset vaikutukset on arvioitu pienemmiksi. Vaihtoehdon VE1 on arvioitu

aiheuttavan tuotantovaiheessa kuormituksen lisäystä nykytilan kokonaiskuormitukseen kiintoaineen osalta noin 3 400 kg/a, kokonaisfosforia noin 18 kg/a, kokonaistyppeä 1 100 kg/a ja happea kuluttavaa ainesta 10 200 kg O₂/a. Vaihtoehdossa VE2 kiintoaineen vuosikuormitus lisääntyy noin 2 200 kg/a, kokonaisfosfori noin 10 kg/a, kokonaistyyppi 770 kg/a ja happea kuluttavan aines 6 450 kg O₂/a. Vaikutukset näkyvät erityisesti alapuolisissa Juka- ja Pettuluomissa. Luomien ekologista tilaa ei ole luokiteltu, mutta Jalasjärven ja Jalasjoen ekologiseen tilaan hankkeella ei arvioida olevan heikentävää vaikutusta.

Arvioinnissa hankkeen vesistövaikutukset on arvioitu negatiiviseksi, mutta vähäiseksi. Kun otetaan huomioon mm. Juka- ja Pettuluomien ravinnepitoisuuksien lisäykset, yhteysviranomaisen ei voi yhtyä tehtyyn vesistövaikutusten arviointiin erityisesti vaihtoehdon VE1 osalta, kuten se on todennut jo aikaisemmassa lausunnossa. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan hankkeesta aiheutuvat vesistövaikutukset ovat vähäistä merkittävämmät.

Aikaisemmasta arviointiselostuksessa antamassaan lausunnossa yhteysviranomaisen on todennut, että selostuksessa ei ole arvioitu turvetuotannon vaikutuksia Juka- ja Pettuluomissa havaittuihin eroosioihin ja liettyihin. Arviointiselostuksessa ei ole arvioitu eroosio ja liettymävaikutuksia, mutta selostuksen mukaan hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia alapuolisten vesistöjen hydrologiaan.

Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen II mukaan turvetuotannon kokonaiskuormituksen tulee pysyä vuoden 2005 tasolla. Jukaluoman valuma-alueella tuotantopinta-ala on pienentynyt vuodesta 2015 lähtien 299 ha ja Pettuluoman alueella 187 ha, joten arviointiselostuksen mukaan Juka- ja Pettuluoman alueiden tuotanto-pinta-alat ja kuormitukset eivät tule lisääntymään 2005 tasosta.

Kalastoon ja kalastukseen kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu Kyrönjoen yhteistarkkailussa tehtyjen verkko- ja sähkökoekalastusten ja kalastustiedustelujen avulla. Hankkeen vaikutukset kohdistuvat lähinnä Juka- ja Pettuluomaan sekä vähäisissä määrin Jalasjärveen ja Jalasjokeen. Vaikutukset on arvioitu vähäisiksi. Alueella tehtyjen koekalastusten perusteella Juka- ja Pettuluoman kalasto on varsin niukka eikä alapuolisessa vesistöissä esiinny veden laadun suhteen vaatelialimpia lajeja kuten taimenta. Alapuolisissa vesistöissä on kalan nousua estäviä patoja.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan Korvanevan turvetuotantoalueen vaikutusalueen voidaan katsoa olevan erittäin uhanalaiseksi luokitellun taimenen sisävesikannan elinaluetta ja lohikalojen esiintymisen huomiotta jättämisen vuoksi arviointiselostuksen vaikutusarvio ei anna täysin kattavaa kuvaa hankkeen vaikutuksista alueen kalastolle. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että viime vuosien koekalastusten tuloksista riippumatta, uhanalaiseksi luokitellun taimenen mahdollinen esiintyminen alapuolisissa vesistöissä tulee ottaa huomioon hankkeen jatkotyössä.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin, viihtyvyyteen ja virkistyskäyttöön

Hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta ihmisten terveyteen tai viihtyvyyteen, sillä vakituinen asutus sijaitsee etäällä tuotantoalueesta. Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat pääosin liikenteestä syntyvästä melusta, tärinästä ja pölystä. Vaikutukset luonnontuotteiden keräämiseen ja metsästykseseen on arvioitu merkitykseltään vähäiseksi. Hankkeella ei arvioida olevan myöskään merkittäviä vaikutuksia vesistöjen kalakantoihin tai vesistöjen virkistyskäyttöarvolle.

Yhteysviranomaisen pitää tehtyä arviointia riittävänä.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Yhteysviranomaisen on edellyttänyt selvittävän Rustarin tuulivoimaloiden tarkat sijainnit ja tuulivoimaloiden läheisyydestä aiheutuvat palovaarat sekä yhteisvaikutukset Kaskisten Tuulivoima Oy:n neljän tuulivoiman hankkeeseen. Arviointiselostuksen mukaan Rustarin tuulivoimapuiston voimalat sijoittuvat lähimmillään noin 200 metrin etäisyydelle tuotantoalueesta. Paloriskien osalta on pyydetty lausunto Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitokselta ja riski on huomioitu mm. auma-alueiden ja paloaltaiden sijoittelussa. Kaskisten Tuulivoima Oy:n hankkeen osalta arviointia ei ole tehty, koska arviointiselostuksen mukaan hanke ei ole toteutumassa.

Arviointiselostuksen mukaan merkittävin yhteisvaikutus on arvioitu syntyvän liikenteen lisääntymisestä erityisesti tuulivoimapuiston rakentamisen aikana. Liikennevaikutuksien on esitetty lievennettävän mm. tuulivoimakuljetusten reittivalinnoilla.

Yhteysviranomaisen pitää tehtyä arviointia riittävänä, kun otetaan huomioon paloturvallisuutta ja liikennevaikutuksia koskevat toimenpiteet sekä paloviranomaisen arviointiselostuksesta antamassa lausunnossa edellytetyt 25 metrin suojaetäisyysvaatimukset.

Onnettomuus- ja häiriötilanteiden vaikutukset

Arviointiselostuksessa on esitetty toiminnasta aiheutuvia mahdollisia onnettomuusriskejä ja vahinkotilanteita sekä niiden varautumiseksi tehtäviä toimenpiteitä ja suunnitelmia. Merkittävimpänä onnettomuusriski on arvioitu aiheutuvan tulipaloista. Onnettomuuksista ympäristölle aiheutuvia vaikutuksia on arvioitu mm. vesiensuojelurakenteiden rikkoutumisen osalta.

Vaihtoehtojen vertailu, vaikutusten merkittävyys ja hankkeen toteuttamiskelpoisuus

Vaihtoehtojen vaikutuksia ja merkittävyyttä on vertailtu taulukon avulla. Tehdyssä vertailussa esitetyt ympäristövaikutukset ovat osittain ristiriitaiset vaikutuskohteittain esitettyjen arvioiden kanssa. Esimerkiksi vertailutaulukossa vaihtoehtojen VE1 ja VE2 ihmisiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu vähäisiksi ja positiivisiksi kun vaikutuskohteittain tehdyssä arvioinnissa ihmisten terveyteen, elinoloihin, viihtyvyyteen ja virkistyskäyttöön kohdistuvat vaikutukset on arvioitu vähäisiksi, mutta negatiivisiksi. Myöskään maankäyttöä ja kaavoitusta koskeva vertailu ei vastaa vaikutuskohteittain esitettyä arviota.

Yhteysviranomaisen toteaa, että vertailussa esitettyjen vaikutusten merkittävyyksien tulisi olla yhdenmukaiset vaikutuskohteittain esitettyjen arvioiden kanssa. Ristiriitaisuudet heikentävät tehdyn vertailun luotettavuutta. Yhteysviranomaisen ei voi yhtyä kaikilta osin vertailussa esitettyihin arvioihin.

Toteuttamiskelpoisuutta koskevassa arvioissa vaihtoehdon VE2 vaikutukset on arvioitu hieman pienemmiksi kuin vaihtoehdon VE1 mm. luonnonympäristöön ja vesistöön kohdistuvien vaikutusten osalta. Eroavuudet on arvioitu kuitenkin vähäisiksi.

Vaikutusten seuranta

Selostuksessa on esitetty periaatteet seurannasta ja ympäristölupavaiheessa esitettävistä käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuista. Vaikutustarkkailu kohdistuu lähinnä vesistö- ja

kalastotarkkailuihin. Melu- ja pölytarkkailuja ei esitetä tehtävän, koska alueen läheisyydessä ei ole häiriintyviä kohteita.

YHTEENVETO JA OHJEET JATKOTYÖHÖN

Täydennetyssä arviointiselostuksessa on esitetty hankkeen vaikutukset ympäristöön selkeälukuisesti ja selostuksessa on esitetty yhteysviranomaisen edellyttämät täydennykset. Tehdyn arvioinnin luotettavuutta heikentää kuitenkin vaihtoehtojen vertailua koskevassa taulukossa esitetyt vaikutuksen merkittävyyttä koskevat ristiriitaisuudet suhteessa vaikutuskohteittain tehtyihin arvioihin.

Kokonaisuutena tarkasteltuna arviointiselostus antaa kuitenkin riittävän kuvan hankkeen ympäristövaikutuksista ja arviointiselostus täyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 10 §: n mukaiset vaatimukset.

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida lausunnossa aiemmin esiin tuodut asiat. Lisäksi yhteysviranomaisen haluaa korostaa seuraavia asioita:

Toteutusvaihtoehtojen VE1 ja VE2 ympäristövaikutukset eroavat toisistaan lähinnä alapuoliseen vesistöön ja luonnonympäristöön kohdistuvien vaikutusten osalta. Hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset kohdistuvat alapuolisiin vesistöihin ja vaikutuksen näkyvät etenkin Juka- ja Pettuluomissa kohonneina ravinnepitoisuuksina. Hankkeen jatkotyössä kuormituksen vähentämiseen ja toteutettavien vesiensuojelumenetelmien toimivuuteen ja puhdistustehoon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Suunnittelussa tulee huomioida myös Kyrönjoen vesistöalueelle annetut vesienhoidon tavoitteet sekä hankkeen vaikutukset alapuolisten vesistöjen tilaan.

Vaihtoehdossa VE2 tuotantoalasta on jätetty pois ojittamattomia suoalueita 82,5 ha. Tämän on arvioitu vähentävän hankkeesta aiheutuvaa vesistökuormitusta kolmanneksen suhteessa vaihtoehtoon VE1. Kun lisäksi huomioidaan, että vaihtoehtojen vesienkäsittelymenetelmissä ja pintavalutuskenttien koossa ei ole eroavuuksia, vaihtoehdon VE2 pintavalutuskentän koko suhteessa tuotantoalaan on isompi kuin vaihtoehdossa VE1. Tällä voidaan katsoa olevan myönteisiä vaikutuksia vesienkäsittelyjärjestelmän toimivuuteen ja hankkeesta aiheutuvaan vesistökuormitukseen. Tehtyyn vesistövaikutusten merkittävyyttä koskevaan arvioon erityisesti vaihtoehdon VE1 osalta yhteysviranomaisen ei voi yhtyä, koska yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vaihtoehdon vesistövaikutuksia voidaan pitää vähäistä merkittävimpinä. Vesistövaikutusten osalta vaihtoehtoja VE0 ja VE2 voidaankin pitää myönteisimpinä vaihtoehtoina.

Luonnonympäristöön kohdistuvien vaikutusten osalta vaihtoehdoissa VE0 ja VE2 voidaan välttyä merkittävilta luonnonsuojelullisesti kielteisiltä vaikutuksilta, kun vaihtoehdossa VE1 vaarantuisi mm. erityisesti suojellun ja erittäin uhanalaisen suoventokkaan elinympäristöä.

Tehtyjen selvitysten mukaan mm. suoventokasta esiintyy myös lohkojen 15 ja 17 länsipuolella sijaitsevalla hankealueeseen kuulumattomalla Marjonevan suoalueella. Elinympäristöjen pirstoutumisen ehkäisemiseksi hankkeen jatkotyössä tulisi arvioida vaihtoehdossa VE2 ojittamattomien suoalueiden väliin jäävän loholla 17 sijaitsevan kapean tuotantoalueen vaikutukset ojittamattomien suoalueiden elinympäristöihin ja soiden vesitaseeseen.

YVA-menettelyn tarkoituksena on arvioida menettelyyn valittujen vaihtoehtojen vaikutuksia ja hankevastaava voi jatkaa suunnittelua haluamansa vaihtoehdon osalta. Edellä mainitun

perusteella yhteysviranomaisen kuitenkin katsoo, että vaihtoehdon VE1 toteuttamiskelpoisuutta heikentää erityisesti suoventokkaan elinympäristön säilyttämiseen kohdistuvat vaatimukset sekä vaihtoehdosta aiheutuvat vesistövaikutukset.

Arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen lausunto on liitettävä hanketta koskeviin hakemusasiakirjoihin siten kuin siitä erikseen säädetään.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävillä virka- ja aukioloaikoina Kurikan (Kärkytie 1, Kurikka) ja Kauhajoen (Hallintoaukio, Kauhajoki) kaupungeissa, Jalasjärven palvelupisteessä (Kirkkotie 4, Jalasjärvi), Kurikan pääkirjastossa (Seurapuistikko 2, Kurikka), Jalasjärven kirjastossa (Keskustie 24, Jalasjärvi) ja Kauhajoen kaupunginkirjastossa (Prännärintie 2 C, Hallintoaukio, Kauhajoki). Lisäksi lausunto on nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/korvanevaturveYVA.

ELY-keskus lähettää yhteysviranomaisen lausunnon hankkeesta vastaavalle. Hankkeesta annetut lausunnot toimitetaan hankkeesta vastaavalle sähköisesti. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa sähköisessä muodossa asianhallintajärjestelmässä. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi niille tahoille, joilta on pyydetty lausunto arviointiselostuksesta.

Ympäristönsuojelupäällikkö Päivi Kentala

Ylitarkastaja Elina Venetjoki

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSEN HAKU

Suoritemaksu 6 000 € (alv 0 %)

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksen ELY-keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2017 annetun valtioneuvoston asetuksen (1554/2016) liitteen mukaisesti. Maksutaulukon mukaan YVA-laissa tarkoitettu lausunto arviointiselostuksesta suppeassa hankkeessa (7 – 13 henkilötyöpäivää) on 6 000 euroa.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä. Osoite: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, PL 262, 65101 Vaasa, sähköpostiosoite: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi.

JAKELU

Vapo Oy

Pöyry Finland Oy

Jalasjärven palvelupiste ja Jalasjärven kirjasto

Kauhajoen kaupunki ja Kauhajoen kaupunginkirjasto

Kurikan kaupunki ja Kurikan pääkirjasto

Tiedoksi

Lausunnonantajat

Tämä asiakirja EPOELY/4650/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/4650/2015 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kentala Päivi 10.10.2018 10:56

Esittelijä Venetjoki Elina 10.10.2018 10:55